

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2018/57
13. november 2018
Aqqa Samuelsen

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi som samfund ønsker at forholde os til aktiv dødshjælp.

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Jeg vil for det første takke Randi V. Evaldsen for at have rejst fremsat denne forespørgselsdebat med et meget alvorligt spørgsmål.

Heri ligger spørgsmålet om en menneskes liv og ikke mindst om en enkelte livs menneskeretlig værd. Det drejer sig om liv, og man ønsker ved det rejste debat at drøfte den enkelte ret til at bestemme over eget liv. Når vi pludselig står overfor en uhelbredelig ulykke eller sygdom som er alvorlig og rammer mange familier.

Vi kan som sagt ikke bestemme over om vi overlever så vi kan opleve dagen imorgen. Så uforudseeligt er livet. Et liv som står overfor en uhelbredelig sygdom og stiller spørgsmål ved egen liv skal fortsætte er en alvorlig spørgsmål som er rejst med denne forespørgselsdebat. Vort liv for fyldt med mange uforudseeligheder. Det er desværre ikke ualmindeligt at opleve menneske som betvivler eget liv ved alvorlig uhelbredelig sygdom. Det er derfor vigtigt at vi løbende analysere om vi har det bedst mulige service indenfor sundhedsvæsenet, især når vi snakker om noget så værdifuldt som liv. Vi ønsker næppe at have et så dårlig serviceydelse i sundhedsregi at vor medborgere ønsker at ende deres liv fremfor et liv med dårlig service. Der er dog behov for vurdering af serviceniveauet i de enkelte sundhedscentre. I de steder hvor der er lægemangel er serviceniveauet yderst kritisabelt. Der er opretholdes en politisk fokus på de dårlige serviceniveau og findes en fælles løsning på det. Inuit Ataqatigiit finder det vigtigt at man er løsningsorienteret for de servicebehov der er i de enkelte steder. Det er vigtigt for helbreds niveauet generelt at der tidligt i sygdomsforløbet opdages sygdomme. Det er nemlig frustrerende at man gang på gang hører sent opdagede syge, som allerede har en terminal sygdom. Vi kan ikke være medvirkende i syge som ikke får den rette og rettidige hjælp de har behov for.

Vi forventer at man fra Naalakkersuisut modtager med åbne arme de forslag som har til hensigt for at afhjælpe forebyggelse af sent opdagede sygdomme.

Inuit Ataqatigiit ønsker at understrege at al forebyggende arbejde som har til hensigt for vedvarende samfundsmæssige helbred opretholdes på en høj niveau. Et velfærd på sind og sjæl kan igennem en tidlig indsats ved sport, musik, kunst er noget som vi mener bidrager til et sundere menneske som styrker os som et folk.

Inuit Ataqatigiit fremsatte under efterårssamlingen i 2017 om oprettelse af et Etisk Råd, som flertallet i Inatsisartut vedtog til oprettelse af Naalakkersuisut. Etisk Råd vil have til opgave at rejse spørgsmål med basis i normer og værdier vi som samfund har, herunder spørgsmål om helbredsmæssige art som har i Grønland.

Inuit Ataqatigiit mener at spørgsmål såsom aktiv dødshjælp er noget som retteligt hører hjemme under sådan et Etisk Råd.

På nuværende tidspunkt er det ikke ulovligt, med vurdering af det danske lægeforenings vurdering at¹:

- *At undlade at påbegynde livsforlængende behandling (passiv dødshjælp)*
- *At standse livsforlængende behandling (passiv dødshjælp)*

Det er ligeledes tilladt:

- *At give smertestillende eller beroligende midler i det omfang patienten har brug for det, også selvom den behøvede dosis kan have den bivirkning, at patientens liv forkortes (dobbelteffekt).*
- *At yde palliativ sedering, dvs. at man ved hjælp af lægemidler reducerer bevidsthedsniveauet med henblik på at lindre svær lidelse.*

Et menneskes ret til at tage beslutning om eget liv er det mest grundlæggende, men heri ligger spørgsmålet mellem retten til at bestemme over eget liv mod sundhedsvæsenets personale med sygeplejeres og lægers ed om et liv ukrænkelighed er i karambolage med hinanden. Inuit

¹ <https://www.laeger.dk/laegeforenings-holdning-til-aktiv-doedshjaelp>

Ataqatigiit mener derfor at det er ikke rette forum for at stille så grundlæggende som retten til at bestemme over eget liv.

Spørgsmål som denne burde være op til et Etisk Råd om at stille, med lægeforeningen som en naturlig medlem hvori disse uafhængigt kan drøfte så vigtige spørgsmål som retten til at bestemme over eget liv.

Med disse ord ønsker vi at takke med debatstilleren og glæder os til det videre debat.